

Avgifter hos Finansinspektionen

27 september 2022

Dnr 22-18159

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Avgifter för tillstånd och anmälningar	5
Förutsättningar och principer	5
Förslag till nya och justerade tillståndsavgifter	6
Prognos för åren 2022–2025	18
Årliga avgifter	19
Förslag till justeringar i förordningen om årliga avgifter	19
Sammanfattning av samråd	20
Bilaga 1	27
Bilaga 2	33
Bilaga 3	34

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Brunnsgatan 3
Telefon +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) tar ut årliga avgifter och avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar från de finansiella företag och personer som driver verksamhet i Sverige. Regeringen beslutar om avgifterna. I denna rapport lämnar vi förslag på nya avgifter som myndigheten behöver ta ut för ärendeslag som följer av nya och ändrade regelverk. Målet är att på några års sikt nå full kostnadstäckning. FI lämnar även förslag till ändringar med anledning av upphävda regelverk. FI har samrått med berörda branschföreträdare och Ekonomistyrningsverket om förslagen i denna rapport. Näringslivets Regelnämnd, Finansbolagens förening, Svenska Bankföreningen, Nasdaq Stockholm AB och Nasdaq Clearing AB har lämnat synpunkter som redovisas i denna rapport. Övriga som svarat har inga synpunkter på förslagen.

FI föreslår i den här rapporten att avgifter införs för ett antal ärendeslag enligt värdepappersbolagsförordningen, tillsynslagen, DLT-pilotförordningen, Emir och tillsynsförordningen. Ett ärendeslag enligt lagen om säkerställda obligationer föreslås tas bort samtidigt som ett annat omformuleras. Dessutom föreslås att tillståndsavgifter för ärendeslag enligt den upphävda lagen om understödsföreningar tas bort liksom de årliga avgifterna för understödsföreningar.

Förslagen i denna rapport föreslås träda i kraft den 1 januari 2023 eller senast i samband med att respektive nytt regelverk träder i kraft.

Inledning

Finansinspektionen (FI) tar ut avgifter från de finansiella företag och personer som verkar i Sverige, dels avgifter för prövning av tillstånd och anmälningar enligt förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen (förordningen om tillståndsavgifter), dels årliga avgifter enligt förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet (förordningen om årliga avgifter).

FI:s avgifter för prövning av tillstånd och anmälningar ska täcka kostnaderna för den verksamheten på några års sikt. FI disponerar över intäkterna.

FI får ett förvaltningsanslag för verksamheterna tillsyn, regelgivning, finansiell folkbildning, finansmarknadsstatistik och Krigsförsäkringsnämnden. Dessutom får FI ett anslag för att betala medlemsavgifter till de tre europeiska tillsynsmyndigheterna, Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa). De årliga avgifterna ska över tid motsvara merparten av de utgifter som vi redovisar mot förvaltningsanslaget och anslaget för myndighetens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter. De årliga avgifter som tas ut av de företag och personer som står under FI:s tillsyn betalas in till statskassan.

Storleken på avgifterna som tas ut enligt ovan nämnda förordningar beslutas av regeringen efter förslag från FI.

Vi tar även ut avgifter för viss annan verksamhet med stöd av avgiftsförordningen (1992:191). Avgifter som följer av den förordningen eller av ett särskilt beslut behandlas inte i denna rapport.

Enligt FI:s instruktion ska myndigheten varje år vid två tillfällen, den 15 april och den 1 oktober, redovisa förslag till ändringar i avgiftsuttaget och om det behövs föreslå justeringar med anledning av ny reglering. Förslagen i denna rapport har skickats till Ekonomistyrningsverket och berörda branschföreträdare för samråd. Lämnade synpunkter redovisas kortfattat i denna rapport och bifogas dessutom i sin helhet.

Förslag till förordningsändringar redovisas i bilaga 1 och 2. Förslag till tillägg är införda med kursiv text och kantmarkering. Det som vi föreslår ska tas bort är överstruket och kantmarkerat. De delar av förordningarna som inte berörs och därför utelämnats framgår av [...].

Avgifter för tillstånd och anmälningar

I detta avsnitt redovisas förslag till nya och justerade avgifter i förordningen om tillståndsavgifter med anledning av nya och ändrade regelverk. Målet är att över tid nå full kostnadstäckning.

Förutsättningar och principer

FI har rätt att disponera de avgiftsintäkter som en sökande betalar vid prövningen av ansökningar och anmälningar. Verksamheten finansieras därmed inte genom förvaltningsanslag. Regeringen har bestämt att den avgiftsfinansierade verksamheten över tid ska finansieras fullt ut med de avgifter som tas ut för ändamålet.

FI:s förslag till avgiftsklass baseras på det antal timmar som själva prövningen i genomsnitt beräknas ta. Timpriset som i snitt är 1 300 kronor från den 1 juli 2021 ska täcka de direkta kostnaderna för prövningen men även en andel av FI:s indirekta kostnader. Exempel på indirekta kostnader är lokaler, administration och systemstöd.

Avgift och tid per avgiftsklass

De nu gällande avgifterna för respektive avgiftsklass trädde i kraft den 1 juli 2021 och framgår av tabell 1.

Tabell 1. Aktuella avgiftsklasser

(kr)

Avgiftsklass	Gällande avgift	Genomsnittlig handläggningstid, timmar och minuter
A	700	0:30
B	1 300	1:00
C	2 300	1:45
D	4 000	3:00
E	6 500	5:00
F	10 000	7:30
G	15 000	12:00
H	22 000	17:00
I	28 000	22:00
J	35 000	27:00

K	46 000	35:00
L	65 000	50:00
M	90 000	70:00
N	120 000	90:00
O	150 000	115:00
P	200 000	155:00
Q	350 000	270:00
R	450 000	350:00
S	600 000	460:00
T	850 000	650:00
U	1 300 000	1 000:00
V	1 800 000	1 400:00
X	2 300 000	1 800:00
Y	2 800 000	2 200:00
Z	3 400 000	2 600:00
Ä	3 900 000	3 000:00
Å	4 500 000	3 500:00
Ö	5 200 000	4 000:00
AA	5 800 000	4 500:00
AB	6 500 000	5 000:00
AC	7 100 000	5 500:00
AD	7 800 000	6 000:00
AE	9 100 000	7 000:00
AF	10 400 000	8 000:00
AG	11 700 000	9 000:00

Förslag till nya och justerade tillståndsavgifter

När FI föreslår avgifter för nya ärendeslag tar vi hänsyn till hur omfattande prövning som krävs utifrån kraven som framgår i de olika regelverken. Prövningens omfattning kan i vissa fall påverkas av den betydelse ett tillstånd har på berörd marknad och de risker tillståndet kan medföra. Avgiften ska motsvara ett genomsnittligt antal handläggningstimmar. Vi jämför avgiften för ärendeslag med likartad karaktär innan avgiftsförslaget fastställs. Det kan hända att ett ärendes avgiftsnivå över- eller underskattas när regelverket är nytt. Detta framgår i så fall i samband med de löpande uppföljningar som görs. Innan förslag om ändrad avgift lämnas till regeringen ses handläggningsprocessen över. Förslag om höjd eller sänkt avgift lämnas vid behov till regeringen för att full kostnadstäckning ska uppnås på några års sikt.

Avgift för vissa ärendeslag enligt värdepappersbolagsförordningen¹

Bakgrund

Den 26 juni 2021 började värdepappersbolagsförordningen att tillämpas på de flesta värdepappersbolag i stället för tillsynsförordningen². I värdepappersbolagsförordningen finns bestämmelser som innebär att FI som behörig myndighet enligt 1 kap. 4 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen) får besluta om ett antal undantag från huvudreglerna enligt förordningen. För merparten av de ärendeslag enligt värdepappersbolagsförordningen som FI ska pröva och fatta beslut om kan FI redan i dag ta ut avgifter. Vi har nu identifierat ytterligare ärendeslag där myndigheten behöver ta ut avgifter för att täcka de kostnader som prövningen medför.

Förslag till ny avgift för ärendeslag enligt värdepappersbolagsförordningen

Mot bakgrund av ovan och vad som framgår nedan om skäl till de föreslagna avgifterna föreslår FI att avgifter införs i bilagan till förordningen om tillståndavgifter för följande ärendeslag enligt värdepappersbolagsförordningen. Se även förslag till förordningstext i bilaga 1.

Ärendeslag	Avgiftsklass (avgift)
Tillstånd för ändring av beräkningsunderlag för fasta omkostnader (artikel 13.2)	G (15 000 kr)
Anstånd med nedbringande av otillåtet överskridande av gränsvärde för ett exponeringsvärdes koncentrationsrisk (artikel 38)	G (15 000 kr)
Tillstånd för ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersbolag att undantas från tillämpning av (artikel 43.1 andra stycket)	I (28 000 kr)

Skäl till de föreslagna avgifterna

Ärendeslagen ovan berör värdepappersbolagens kapital- och likviditetstäckning.

Vid handläggning av tillstånd för ändring av beräkningsunderlag för fasta omkostnader (artikel 13.2 i värdepappersbolagsförordningen) krävs att FI bedömer

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

om värdepappersbolagets verksamhet har ändrats på ett sådant väsentligt sätt att kapitalbaskravet baserat på fasta omkostnader kan justeras. Motsvarande ärende enligt artikel 97 i tillsynsförordningen handläggs sedan tidigare av FI och är placerat i avgiftsklass G (15 000 kronor). FI föreslår därför att ärendeslaget placeras i avgiftsklass G.

FI handlägger idag ärenden enligt artikel 396 i tillsynsförordningen som i mycket motsvarar ärenden om anstånd med nedbringande av otillåtet överskridande av gränsvärde för ett exponeringsvärdes koncentrationsrisk enligt artikel 38 i värdepappersbolagsförordningen. Det ärendeslaget är placerat i avgiftsklass G (15 000 kronor). FI föreslår därför att avgiften för ärendeslaget enligt artikel 38 i värdepappersbolagsförordningen placeras i avgiftsklass G.

Tillstånd enligt artikel 43.1 andra stycket i värdepappersbolagsförordningen innebär att ett värdepappersbolag som uppfyller kraven för att vara ett litet och icke-sammanlänkat bolag enligt artikel 12 i samma förordning, och som därför bland annat omfattas av väsentligt lättade kapitaltäcknings- och rapporteringskrav, även undantas från kravet på att inneha likvida tillgångar till ett belopp motsvarande minst en tredjedel av kravet baserat på fasta omkostnader. Vid denna bedömning behöver FI ta hänsyn till de riktlinjer som ska meddelas av EBA. Enligt nu liggande förslag på riktlinjer³ ska FI bland annat göra en likviditetsriskbedömning utifrån bolagets sidotjänster och sidoverksamhet, dess positioner inom och utanför balansräkningen samt ta hänsyn till bolagets handel i utländsk valuta. Prövningen förutsätter följaktligen en kvalificerad riskbedömning. Den genomsnittliga handläggningstiden beräknas motsvara 22 timmar. FI föreslår därför att ärendeslaget placeras i avgiftsklass I (28 000 kronor).

Antal ärenden och intäkter

Hittills i år har det inkommit ett ärende av ovanstående slag. FI uppskattar att det under 2023 kan komma cirka 5 ärenden av varierande slag, vilket skulle motsvara intäkter motsvarande 88 000 kronor.

³ Se Consultation Paper: Draft Guidelines on liquidity requirements exemption for investment firms under Article 43(4) of Regulation (EU) 2019/2033 (EBA/CP/2021/42), den 10 december 2021.

Avgift för vissa ärendeslag enligt bestämmelser i tillsynslagen som genomför värdepappersbolagsdirektivet⁴

Bakgrund

Den 26 juni 2021 trädde ändringar i tillsynslagen i kraft som genomför bestämmelser i värdepappersbolagsdirektivet. Nya 3 a kap. 1 § 2 stycket tillsynslagen innebär att FI kan fatta beslut om undantag från tillämpning av vissa bestämmelser på gruppnivå under vissa omständigheter. FI behöver ta ut avgifter för att täcka de kostnader som prövningen av ärendeslaget medför.

Förslag till avgift för ärendeslag enligt värdepappersbolagsförordningen

Mot bakgrund av ovan och vad som framgår nedan om skäl till den föreslagna avgiften föreslår FI att en avgift införs i bilagan till förordningen om tillståndsavgifter för följande ärendeslag enligt tillsynslagen. Se även förslag till förordningstext i bilaga 1.

Ärendeslag	Ärendeklass (avgift)
Tillstånd för undantag från tillämpning av 8 kap. 3 §, 4 § första och tredje styckena, 4 c och 5–8 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden på en värdepappersföretagskoncern (3 a kap. 1 § 2 stycket)	G (15 000 kr)

Skäl till de föreslagna avgifterna

Ärendeslaget innebär undantag från centrala bestämmelser i värdepappersbolagsdirektivet som rör bolagens soliditet och likviditet, riskhantering, ersättningsystem och styrning.

Enligt 3 a kap. 1 § andra stycket tillsynslagen ska FI, efter ansökan av ett moderföretag som avses i artikel 7 i värdepappersbolagsförordningen, besluta om undantag från att vissa bestämmelser i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV) ska tillämpas på en värdepappersföretagskoncern om företaget kan visa att en sådan tillämpning strider mot lagen i det land där dotterföretaget är etablerat. Ett medgivet tillstånd innebär att vissa grundläggande regler i kapitaltäckningsregelverket för värdepappersbolag inte blir tillämpliga på gruppnivå. Handläggningen innebär att FI ska bedöma huruvida de aktuella bestämmelserna står i strid med lagen i ett annat land utanför EES. FI handlägger sedan tidigare ärenden enligt 3 kap. 4 § tillsynslagen som bland annat genomför artikel 109.3 i kapitaltäckningsdirektivet⁵. Detta ärendeslag motsvarar i mycket nu

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och

aktuella prövning och är placerat i avgiftsklass G (15 000 kronor). FI föreslår därför att avgiften för ärendeslaget enligt 3 a kap. 1 § 2 stycket värdepappersbolagsförordningen placeras i avgiftsklass G.

Antal ärenden och intäkter

Hittills i år har det inte inkommit något ärende av ovanstående slag. FI uppskattar att det under 2023 kan komma något enstaka ärende vilket skulle motsvara intäkter på mellan 15 000 och 30 000 kronor.

Avgift för vissa ärendeslag enligt DLT-pilotförordningen⁶

Bakgrund

DLT⁷-pilotförordningen träder i kraft i juni 2022 och börjar till största del att tillämpas den 23 mars 2023. I DLT-pilotförordningen finns bestämmelser om att behörig myndighet får besluta om tillstånd för juridiska personer att driva olika typer av DLT-marknadsinfrastrukturer. Syftet med förordningen är bland annat att möjliggöra utveckling av kryptotillgångar som klassificeras som finansiella instrument och utveckling av teknik för distribuerade liggare⁸, samtidigt som en hög nivå av investerarskydd, marknadsintegritet, finansiell stabilitet och transparens bibehålls och regularbitrage och kryphål undviks. FI är redan behörig myndighet för de institut som berörs av förordningen och behöver kunna ta ut avgifter för att täcka de kostnader som prövningen av de tillkommande ärendeslagen enligt DLT-pilotförordningen innebär.

För att ett företag ska beviljas tillstånd att bedriva DLT-marknadsinfrastruktur (DLT-operatör) enligt DLT-pilotförordningen krävs att företaget är auktoriserat enligt CSDR⁹, eller Mifid 2¹⁰, som i Sverige har genomförts i LV. En DLT-operatör kan vidare ansöka om att undantas från att uppfylla vissa krav i dessa regelverk. Om ett företag som inte redan är auktoriserat enligt CSDR eller LV ansöker om auktorisation enligt dessa regelverk, samtidigt som det ansöker om ett

värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (Text av betydelse för EES).

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/858 av den 30 maj 2022 om en pilotordning för marknadsinfrastrukturer som baseras på teknik för distribuerade liggare och om ändring av förordningarna (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 909/2014 samt direktiv 2014/65/EU.

⁷ DLT är en förkortning för teknik för distribuerade liggare som genomgående används i förordningen.

⁸ Ett informationsregister över transaktioner som delas via, och är synkroniserat mellan, ett antal DLT-nätverksnoder med hjälp av en konsensusmekanism.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

specifikt tillstånd enligt DLT-pilotförordningen, ska FI, i fråga om den auktorisationen, inte bedöma om företaget uppfyller kraven enligt CSDR eller LV som företaget begärt undantag från i samband med ansökan om tillstånd som DLT-operatör.

Förslag till avgift för ärendeslag enligt DLT-pilotförordningen

Mot bakgrund av ovan och vad som framgår nedan om skäl till de föreslagna avgifterna föreslår FI att avgifter införs i bilagan till förordningen om tillståndsavgifter för följande ärendeslag enligt DLT-pilotförordningen. Se förslag till förordningstext i bilaga 1.

Ärendeslag	Avgiftsklass (avgift)
Tillstånd som operatör av DLT-marknadsinfrastruktur (artikel 8, 9 eller 10)	Q–Y (350 000 kr–2 800 000 kr)
Tillstånd för undantag från tillämpning av vissa bestämmelser vad gäller DLT-marknadsinfrastrukturer (artikel 4 eller 5)	O–Y (150 000 kr–2 800 000 kr)
Nytt tillstånd eller nya eller förändrade undantag när en DLT-operatör avser att införa vissa väsentliga förändringar i verksamheten (art. 8.13, 9.13 eller 10.13)	O–Y (150 000 kr–2 800 000 kr)

Skäl till de föreslagna avgifterna

Ärendeslagen ovan avser auktorisering av tre olika typer av DLT-marknadsinfrastrukturer. Tillståndsprövningen kan komma att bestå av flera olika, mer eller mindre omfattande, delar.

Prövningen enligt DLT-pilotförordningen består till en del i att fastställa huruvida de särskilda krav som ställs för tillstånd enligt förordningen är uppfyllda. Dessutom kan det på begäran av sökanden bli aktuellt att även pröva om eventuella undantag från tillämpliga regelverk, det vill säga LV eller CSDR, ska beviljas. Detta innebär att en ansökans innehåll, omfattning och komplexitet kan variera stort från fall till fall, framför allt beroende på vilka bestämmelser som sökanden begär undantag från. FI föreslår därför att avgiften för auktorisering enligt DLT-pilotförordningen, samt tillstånd för undantag, ska kunna bestämmas inom ett angivet avgiftsintervall. Avgiftsintervallet måste vara stort nog för att kunna innefatta dels ärenden som avser enbart en prövning av kraven i DLT-pilotförordningen, dels mycket omfattande ärenden som innebär att många undantag från tillämpliga regelverk, som kan ha betydande konsekvenser, ska prövas i olika utsträckning.

Om sökanden inte sedan tidigare är auktoriserad enligt LV eller CSDR blir en tillståndsprövning även aktuell enligt något av de regelverken. En separat avgift tas i sådana fall ut enligt nu gällande nivå för respektive regelverk.

En prövning enligt DLT-pilotförordningen kan därför omfatta dels tillstånd som DLT-operatör enligt artikel 8–10, inklusive undantag, dels enbart tillstånd för undantag enligt artikel 4 eller 5 i förordningen. Vidare kan en DLT-operatör ansöka om nya och ändrade tillstånd i de fall då verksamheten ändras väsentligt. FI behöver kunna ta ut en avgift för samtliga tillståndsprövningar.

Avgift för tillstånd som operatör av DLT-marknadsinfrastruktur

Tillstånd som DLT-operatör enligt DLT-pilotförordningen kan ges för tre olika typer av infrastrukturer: DLT-baserad multilateral handelsplattform (DLT-MTF-plattform) enligt artikel 8, DLT-avvecklingssystem (DLT-SS-system) enligt artikel 9 eller DLT-baserat handels- och värdepappersavvecklingssystem (DLT-TSS-system) enligt artikel 10. Det föreslagna avgiftsintervallet för tillstånd som DLT-operatör har bestämts mot bakgrund av flera olika faktorer.

Tillstånd för att driva en DLT-marknadsinfrastruktur innebär att FI ska granska sökandens affärsplan, it- och cyber-arrangemang, förvaring av finansiella instrument samt klagomålshantering från kunder för att avgöra att kraven i artikel 7 i DLT-pilotförordningen är uppfyllda. FI ska också samråda med Esma inom ramen för prövningen. Utöver detta kan FI behöva pröva om företaget enligt artikel 4 eller 5 i DLT-pilotförordningen kan undantas från tillämpliga bestämmelser i LV eller CSDR. Prövningen av dessa undantag kan, bland annat beroende på företagets verksamhet och tillstånd, variera mycket i omfattning och komplexitet.

FI bedömer att ärendet har likheter med prövningar av tillstånd för att driva en MTF- eller OTF-plattform enligt 2 kap. 1 § 8 och 9 LV. FI kan idag besluta om en avgift inom ett intervall, från 350 000 kronor till 2 800 000 kr, för ett sådant ärende. FI föreslår mot denna bakgrund att tillstånd som operatör av DLT-marknadsinfrastruktur placeras i samma avgiftsintervall, det vill säga avgiftsklass Q–Y.

Avgift för tillstånd för undantag från DLT-förordningen

Ärendeslagen innebär undantag från centrala bestämmelser i LV och CSDR. Undantagen kan ansökas dels vid auktorisation enligt DLT-pilotförordningen, dels av DLT-operatörer som redan har tillstånd. Avgiften enligt ovan blir aktuell i det fall en auktoriserad operatör vill ansöka om undantag. För undantag inom ramen för en auktorisation ryms avgiften för undantagen inom de föreslagna intervallen för tillstånd som DLT-operatör.

Som redogjorts för ovan under skälen till det föreslagna avgiftsintervallet för tillstånd som DLT-operatör kan prövningen av undantag variera stort i omfattning och komplexitet. Avgiften bör därför bestämmas till ett intervall. FI bedömer att en ansökan om undantag kan vara lika komplex som en ansökan som operatör av DLT-marknadsinfrastruktur. Samtidigt omfattar en ansökan om undantag inte en prövning enligt artikel 8, 9 eller 10. Avgiftsintervallets lägsta avgiftsklass föreslås

därför motsvara avgiftsklassen för ett utvidgat tillstånd enligt 2 kap. 1 § 1–7 LV, som från den 1 juli 2022 är avgiftsklass O (150 000 kronor). Följaktligen föreslår FI att avgiften för tillstånd om undantag enligt artikel 4 eller 5 i DLT-pilotförordningen kan beslutas inom ett intervall från avgiftsklass O (150 000 kronor) till avgiftsklass Z (2 800 000 kronor).

Avgifter för ärendeslag i samband med väsentliga ändringar av verksamheten

I de fall då en DLT-operatör önskar införa väsentliga ändringar av dess verksamhet och denna ändring kräver ett nytt tillstånd, ett nytt undantag eller ändringar av beslutade undantag eller villkor för undantagen ska operatören ansöka om ett nytt tillstånd, undantag eller villkor enligt kraven som framgår av artikel 4, 5 eller 6 i DLT-pilotförordningen. Detta framgår av artikel 8.13, 9.13 och 10.13 i samma förordning.

Prövningen bedöms liksom för tidigare redovisade ärendeslag enligt DLT-pilotförordningen, variera stort i omfattning och komplexitet. Även för dessa ärenden föreslås ett avgiftsintervall som rymmer allt från enstaka ändrade undantag till nya grundtillstånd och flera och nya undantag. FI föreslår mot denna bakgrund ett avgiftsintervall som motsvarar intervallet för ansökan om undantag. Följaktligen föreslår FI att avgiften för tillstånd i samband med väsentliga ändringar av verksamheten enligt artikel 8.13, 9.13 eller 10.13 i DLT-pilotförordningen kan beslutas inom ett intervall från avgiftsklass O (150 000 kronor) till avgiftsklass Z (2 800 000 kronor).

Antal ärenden och intäkter

FI uppskattar att det under 2023 kan komma något enstaka ärende vilket skulle motsvara intäkter på mellan 150 000 kronor och 2 800 000 kronor.

Avgift för vissa ärendeslag enligt Emir¹¹

Bakgrund

Artikel 11 i Emir stadgar bland annat riskbegränsningstekniker för OTC-derivatkontrakt som inte clearas via en central motpart. Av artikel 11 punkt 15 framgår att de europeiska tillsynsmyndigheterna, för att säkerställa en konsekvent tillämpning av kraven i artikel 11, ska utarbeta förslag till gemensamma tekniska standarder för tillsyn. För att uppfylla detta mandat har EBA, i samarbete med Eiopa och Esma, tagit fram ett utkast till tekniska tillsynsstandarder (RTS). Detta utkast följer av de metoder för riskhantering, som anges i artikel 11 paragraf 15, Emir, samt tekniska standarder för riskreducerande tekniker vilka framgår av den

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

delegerade förordningen (EU) 2016/2251 avseende riskreduceringstekniker för OTC-derivat som inte är föremål för central clearing. Utkastet syftar till att specificera processen, som ska användas av de behöriga myndigheterna inom EU för att säkerställa inledande och löpande validering av modeller för beräkning av initialmarginalsäkerheter (IMMV). Specifikt framgår av utkastet till tekniska standarder att marginalmodellerna inte får tillämpas förrän de validerats av FI. Utkastet föreskriver två huvudsakliga ansatser för validering: en standardiserad ansats för institut med omfattande derivatexponeringar, och en förenklad ansats för institut med mindre omfattande derivatexponeringar.

Utkastet till tekniska standarder, som har remitterats, förväntas färdigställas under 2022. Standarderna väntas därefter träda ikraft under första halvåret 2023, vilket med stor sannolikhet innebär att ett flertal ansökningar om validering inkommer till FI relativt omgående i samband med att de tekniska standarderna börjar gälla.

Arbetet med att validera initialmarginalsäkerhetsmodeller väntas medföra en betydande arbetsinsats för FI. Särskilt mot bakgrund av de tämligen omfattande krav som framgår av utkastet till de tekniska tillsynsstandarderna.

Förslag till ny avgift för ärendeslag enligt Emir

Mot bakgrund av ovan och vad som framgår nedan om skäl till den föreslagna avgiften föreslår FI att en avgift införs i bilagan till förordningen om tillståndsavgifter för följande ärendeslag enligt Emir. Se även förslag till förordningstext i bilaga 1.

Ärendeslag

Avgiftsklass (avgift)

Ansökan om validering av modell och validering av betydande ändring av modell för beräkning av initialmarginalsäkerheter (artikel 11.5)

J-T (35 000 kr-850 000 kr)

Skäl till de föreslagna avgifterna

Marginalsäkerheter reducerar – allt annat lika – bankers, och andra företags motpartsriskexponeringar. Dock medför beräkning av initialmarginalsäkerheter skillnader i modellutformning, implementering och tillämpning inom och mellan företagen, vilket i förlängningen kan inverka negativt på den faktiska riskreduktionen. Bland annat i syfte att underlätta och effektivisera praktisk implementering och beräkning av initialmarginalsäkerheter för icke-clearade derivat har branschmetoder tagits fram, särskilt kan nämnas ISDA:s SIMM-ramverk¹², som används av flera institut internationellt. Implementering och

¹² Standard Initial Margin Model (ISMA) är en metodologi som tagits fram av branschorganisationen International Swaps and Derivatives Association (ISDA).

uppsättning av modellerna kräver dock validering utifrån EU-gemensamma standarder.

Då det finns betydande likheter mellan valideringen av initialmarginalsäkerhetsmodeller och prövning/ändringsprövning av marknadsriskmodeller för kapitalkrav, vilka provas enligt artikel 363 i tillsynsförordningen, föreslås motsvarande avgiftsintervall för initialmarginalsäkerhetsmodeller. Detta under beaktande att tidsåtgången för validering av initialmarginalsäkerhetsmodeller inte bedöms motsvara en fullständig modellprövning av en marknadsriskmodell, men väl en ändringsprövning. Vi föreslår därför att avgiften för initialmarginalsäkerhetsmodeller ska få beslutas av FI inom ramen för ett avgiftsintervall från avgiftsklass J (35 000 kronor) till avgiftsklass T (850 000 kronor). Intervallet motsvarar 27 till 650 timmar.

Antal ärenden och intäkter

FI uppskattar, om än med viss osäkerhet, att det under 2023 kan komma mellan 3 och 20 ärenden av varierande omfattning. Vi bedömer att intäkterna kan uppgå till mellan 750 000 och 2 500 000 kronor. Det kan även nämnas att det i dagsläget finns viss osäkerhet om hur omfattande prövningen av de större instituten kommer att bli, samt i vilken mån de mindre instituten omfattas av regelverkets hänsyn till mindre och enklare institut.

Avgift för vissa ärendeslag enligt tillsynsförordningen¹³

Bakgrund

Av artikel 325 i tillsynsförordningen framgår krav för beräkning av sammanställda kapitalbaskrav för marknadsrisker under standardmetoden. Av artikel 325.1 i tillsynsförordningen framgår att ett institut, under förbehåll att tillstånd enligt artikel 325.2 medges av FI, på gruppnivå i syfte att beräkna nettopositioner och kapitalbaskrav får avräkna positioner i ett institut eller företag mot positioner i ett annat institut eller företag. Tillstånd medges efter FI:s prövning och godkännande enligt kraven i artikel 325.2 och där tillämpligt artikel 325.3 i tillsynsförordningen.

FI:s arbete med att bedöma om tillstånd ska medges inbegriper att säkerställa bankernas uppfyllande av kraven i artikel 325.2 och där tillämpligt även artikel 325.3 i tillsynsförordningen. Detta arbete bedöms i vissa fall kunna medföra en inte oväsentlig arbetsinsats för FI. Inte minst i samband större bankkoncerner och/eller komplicerade företagsstrukturer.

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

Förslag till ny avgift för ärendeslag enligt tillsynsförordningen

Mot bakgrund av ovan och vad som framgår nedan om skäl till de föreslagna avgifterna föreslår FI att avgifter införs i bilagan till förordningen om tillståndsavgifter för följande ärendeslag enligt tillsynsförordningen. Se förslag till förordningstext i bilaga 1.

Ärendeslag	Avgiftsklass (avgift)
Tillstånd i samband med beräkning av sammanställda kapitalbaskrav för marknadsrisk (artikel 325)	G-P (15 000 kr – 200 000 kr)

Skäl till de föreslagna avgifterna

I samband med gruppbaseade kapitalkrav kan artikel 325 i tillsynsförordningen bli tillämplig för svenska bankkoncerner. Eftersom FI:s tillstånd krävs för att få tillämpa artikel 325.1 kommer FI att behöva genomföra en prövning. FI bedömer att en sådan prövning kan vara omfattande och komplicerad och därmed ta betydande tid i anspråk.

Vid bedömning av avgiftens storlek föreslår FI att samma avgiftsintervall som för bedömningar av ansökningar om strukturell FX-risk i enlighet med artikel 352.2 i tillsynsförordningen tillämpas. Dessa prövningar kan i likhet med prövningarna i enlighet med artikel 325.1 variera i komplexitet och omfattning.

Antal ärenden och intäkter

Det har under 2022 ännu inte inkommit något ärende. FI uppskattar, om än med stor osäkerhet, att det under 2023 kan komma 1 till 2 ärenden, vilket skulle motsvara intäkter motsvarande 150 000 - 200 000 kronor.

Förslag till följd av ändringar i lagen om säkerställda obligationer

Med anledning av EU:s direktiv om utgivning av säkerställda obligationer¹⁴ beslutades den 1 juni 2022 om ändringar i lagen (2003:1223) om säkerställda obligationer (LUSO). Ändringarna träder i kraft den 8 juli 2022.

Ändringarna innebär bland annat att LUSO till viss del harmoniseras med tillsynsförordningen. Som en följd av detta ändras viss terminologi i LUSO och vissa bestämmelser upphävs i föreskrifterna om säkerställda obligationer.

Förslag att ta bort och ändra ärendeslag

Till följd av ovan föreslår FI att terminologin i ärendeslaget enligt 3 kap. 2 § första stycket i bilagan till förordningen om tillståndsavgifter justeras till följande. Dessutom föreslås att ärendeslaget enligt kap. 2 § tredje stycket, LUSO, stryks i bilagan till förordningen om tillståndsavgifter. Se förslag till förordningstext i bilaga 1.

Ärendeslag	Avgiftsklass (avgift)
------------	-----------------------

Medgivande att använda vissa tillgångar (3 kap. 2 §)	G (15 000 kr)
--	---------------

Medgivande att andelen fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan under en begränsad tid får utgöra högst 30 procent (3 kap. 2 § tredje stycket)	G (15 000 kr)
---	--------------------------

Skäl till justeringen

Till följd av justeringarna i LUSO innefattar ärendeslaget medgivande att använda vissa tillgångar enligt 3 kap. 2 §, LUSO, alla de medgivande som kan bli aktuella enligt det lagrummet.

Förslag till ändring gällande ärendeslag enligt den upphävda lagen om understödsföreningar

Bakgrund och förslag

Vid införandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043), FRL, upphävdes lagen (1972:262) om understödsföreningar (UFL). Understödsföreningar har ändå fått tillämpa den upphävda UFL till utgången av 2020 eller till dess att de fått tillstånd att driva försäkringsrörelse som försäkringsförening med vissa undantag i enlighet med 1 kap. 19 d och 2 kap. 4 § FRL (så kallad omvandling). Vissa understödsföreningar har i stället ansökt om att omvandlas till

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU.

tjänstepensionsförening enligt 2 kap. 5 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag (LTF). Alla understödsföreningar har antingen ansökt om omvandling eller trätt i likvidation. Av dessa finns ett fåtal kvar som beräknas omvandlas till försäkringsföreningar senast i september 2022. Det är osannolikt att någon av dessa föreningar kommer att ansöka om ett sådant tillstånd som är belagt med en avgift enligt bilagan till förordningen om tillståndsavgifter. Som en följd av detta bör alla ärendeslag enligt UFL tas bort i bilagan till förordningen om tillståndsavgifter från den 1 januari 2023. Dessutom bör alla ärendeslag där understödsföreningar eller UFL omnämns tas bort eller korrigeras, se FRL respektive LTF. Se förslag till justerad förordningstext i bilaga 1.

Prognos för åren 2022–2025

De föreslagna avgiftsförändringarna som lämnas i denna rapport beräknas få genomslag från den 1 januari 2023 eller i samband med att respektive regelverk träder i kraft under 2023. Vi har i prognosen över intäkter som redovisas i tabellen nedan tagit hänsyn till de förväntade effekterna av förslagen. FI:s prognos baseras på tidigare års utfall justerat för den information vi har om nya och ändrade regelverk samt ärendenas förväntade omfattning.

FI kommer införa ett digitalt systemstöd för i första hand tillstånds- och anmälningsärenden. Det bedöms ge ett smidigare ansökningsförfarande och en effektivare handläggning. Arbetet med införandet är försenat på grund av leveransproblem, vilket innebär att vissa kostnader som budgeterats för 2022 kommer senare. Totalt sett bedöms de produktivitetsvinster som systemet kan ge inte medföra lägre kostnader för tillståndsverksamheten de närmaste åren. Avskrivningar för investeringen i systemstödet liksom kostnader för licenser och drift beräknas påverka resultatet från 2023 och framåt.

Tabell 2. Resultatprognos åren 2022-2025 och utfall 2021

(mnkr)

År	Intäkter	Kostnader	Utfall/ Prognos	Ackumulerat resultat
2021	124	115	9	1
2022	152	151	1	2
2023	137	139	-2	0
2024	137	137	0	0
2025	137	137	0	0

Årliga avgifter

FI lämnar i denna rapport inga förslag till nya eller ändrade årliga avgifter med anledning av kommande regelverk eller för att nå full kostnadstäckning. Effekten av de avgiftsförändringar som trädde i kraft 1 januari 2022 i förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet (förordningen om årliga avgifter) kommer att utvärderas i kommande avgiftsrapporter. I detta avsnitt redovisas endast förslag till justeringar i förordningen om årliga avgifter för understödsföreningar.

Förslag till justeringar i förordningen om årliga avgifter

Förslag till ändring för understödsföreningar m.m.

Bakgrund och förslag

Vid införandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043), FRL, upphävdes lagen (1972:262) om understödsföreningar (UFL). Understödsföreningar har ändå fått tillämpa den upphävda UFL till utgången av 2020 eller till dess att de fått tillstånd att driva försäkringsrörelse som försäkringsförening med vissa undantag i enlighet med 1 kap. 19 d och 2 kap. 4 § FRL (så kallad omvandling). Vissa understödsföreningar har i stället ansökt om att omvandlas till tjänstepensionsförening enligt 2 kap. 5 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag (LTF). Alla understödsföreningar har antingen ansökt om omvandling eller trätt i likvidation. Av dessa finns ett fåtal ärenden som rör omvandling till försäkringsförening där beslut beräknas fattas senast under 2022. De årliga avgifterna för dessa återstående understödsföreningar kommer inte att påverkas av de föreslagna ändringarna.

Som en följd av detta bör alla hänvisningar till UFL tas bort i förordningen om årliga avgifter. FI förslår även en mindre språklig korrigering av förordningstexten. Se förslag till justerad förordningstext i bilaga 2.

Sammanfattning av samråd

FI ska enligt 7 § i förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen samråda med Ekonomistyrningsverket och berörda branschorganisationer i frågor om de avgifter som myndigheten tar ut eller avser att ta ut. Samtliga branschföreträdare, företag och myndigheter som FI samrått med redovisas i bilaga 3.

Ekonomistyrningsverket (ESV), FAR, Pensionsmyndigheten, Svensk Försäkring, Företagarna, Fondbolagens förening, Euroclear Sweden AB och Sveriges Advokatsamfund har svarat att de antingen avstår från att yttra sig, inte har några synpunkter eller tillstyrker förslagen. ESV noterar dock att konsekvensen av långa avgiftsintervall i praktiken innebär att det är FI och inte regeringen som avgör vilken avgift en enskild ska betala.

Synpunkter på avgifter för vissa ärendeslag enligt DLT-pilotförordningen

Nasdaq Stockholm AB och Nasdaq Clearing AB (Nasdaq) har förståelse för att EU:s DLT-pilotförordning kommer innebära merarbete för FI med framförallt tillståndprocesser och behandling av undantag till befintlig lagstiftning.

Nasdaq anser dock att företag som är auktoriserade att driva MTF- eller CSD-verksamhet inte ska behöva söka tillstånd som operatör av DLT-marknadsinfrastruktur, utan ska kunna komplettera befintlig auktorisation.

Nasdaq för även fram att FI bör ta hänsyn till att ärendeslag enligt DLT-pilotförordningen gäller för aktiviteter som dels är begränsade i tid, dels är begränsade i hur stor verksamheten får bli. Effekten kan annars bli att innovativa företag anser att kostnader förknippade med att driva denna typ av verksamhet är för hög givet affärsmöjligheterna, vilket kan det få negativa konsekvenser för Sverige. Nasdaq oroas även över att regulatoriska arbitragemöjligheter kan skapas inom EU om avgifter och auktorisationsprocesser skiljer sig och att konkurrensmöjligheterna mellan länder följaktligen snedvrids.

FI:s kommentar:

För att få tillstånd som DLT-operatör krävs enligt DLT-pilotförordningen att företaget är auktoriserat som värdepappersföretag, auktoriserat att driva en reglerad marknad eller auktoriserat enligt CSDR (jfr artikel 7.1, 8.1 och 9.1). Det framgår vidare av förordningen att ett företag som inte sedan tidigare är auktoriserat som något av ovan kan ansöka om det i samband med sin ansökan som DLT-operatör och att dessa prövningar då ska hanteras gemensamt (jfr artikel 7.2, 8.2 och 9.2 i DLT-pilotförordningen). Det följer således direkt av förordningen att även de bolag Nasdaq hänvisar till måste ansöka om tillstånd och få det prövat för att kunna bedriva DLT-verksamhet. Mot denna bakgrund anser FI att det inte

är möjligt att undanta vissa bolag från kravet att söka tillstånd så som Nasdaq framfört.

I övrigt ska de avgifter som tas ut täcka FI:s kostnader för prövning av ansökningar inom myndighetens ansvarsområde (jfr 1 § 2 stycket förordningen om tillståndsavgifter). FI måste därför göra en bedömning av vilka insatser som krävs för att utföra en prövning som uppfyller kraven i relevanta regelverk och dess omfattning i tid. FI kan i detta inte ta hänsyn till om bolag väljer att inte ansöka om tillstånd på grund av avgiftsnivån. FI kan inte heller, av samma skäl, ta hänsyn till avgiftsnivåerna i andra medlemsländer.

Synpunkter på avgifter för vissa ärendeslag enligt Emir

Nasdaq anser det viktigt att förutsättningarna för att bedriva derivathantering enligt Emirs artikel 11 är jämbördiga både ur ett kostnadsperspektiv och ett legalt perspektiv. Om kostnader förknippade med att hantera risker kopplade till OTC-derivat är lägre än kostnader förknippade med centralt clearade derivat riskerar andelen derivat som handlas OTC utan clearing öka. Nasdaq menar att det är en utveckling som de senaste årens finansiella reglering försökt motverka och som skulle gå i motsatt riktning till syftet med Emir, dvs. att öka insynen och minska riskerna på derivatmarknaden.

FI:s kommentar:

FI:s avgifter för hantering av tillståndsärenden ska täcka FI:s kostnader för prövning av ansökningar från företag, i enlighet med tillämpliga regelverk. FI bedömer omfattningen av de arbetsinsatser som krävs för prövningen, utifrån de krav som framgår av tillämpliga regelverk. FI tar i detta sammanhang inte hänsyn till några andra överväganden eller bedömningar.

Diverse synpunkter

Näringslivets Regelnämnd (NNR) lämnar ett antal synpunkter som även Finansbolagens förening och Svenska Bankföreningen ställer sig bakom. Synpunkterna gäller kostnadstransparens, effektivitet och utvärdering. NNR finner sammantaget att underlaget behöver kompletteras och förtydligas för att utgöra ett fullgott underlag för regeringens beslut om FI:s avgifter.

Kostnadstransparens

NNR anser att det i remissunderlaget bland annat behöver framgå hur intäkter och kostnader för olika typer av tillståndsärenden utvecklats. NNR anser även att det är av vikt att fler detaljer bör framgå, exempelvis hur många ärenden som kommit in, hur många timmar i genomsnitt som spenderats på ärendetypen, kostnader för sjukfrånvaro, lokaler, overhead, kompetensutveckling etc. för att man ska kunna avgöra om det handlar om avgifter som motsvaras av erhållna motprestationer på ett kostnadseffektivt sätt.

FI:s kommentar:

FI redovisar i denna rapport enbart förslag med anledning av nya och ändrade regelverk. Det kan nämnas att vi i årsredovisningen, som publiceras på www.fi.se, redovisar hur arbetet med tillståndsprövning har bedrivits. Där framgår till exempel antal beslut per ärendetyp (ärendegrupp), tid och nettokostnad för tillståndsprövningen och antal ärenden som handlagts inom lagstadgade respektive egna riktigheter. Vidare redovisas effektiviseringsåtgärder och en resultatbedömning för tillståndsverksamheten. FI ska enligt förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen varje år redovisa avgiftsutfall och kostnadstäckning för avgifter enligt förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen och förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet. I den avgiftsrapport som lämnades till regeringen under våren 2022 redovisades intäkter och kostnader per ärendegrupp.

FI:s kostnader för prövning av ansökningar och anmälningar inom FI:s ansvarsområde ska enligt 1 § i förordningen om tillståndsavgifter täckas med de avgifter som tas ut enligt förordningen. Det ekonomiska målet enligt FI:s regleringsbrev är att den verksamhet som rör ärenden som anges i förordningen om tillståndsavgifter över tiden ska finansieras fullt ut med de avgifter som tas ut för ändamålet (full kostnadstäckning). Enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191) ska dessutom avgifter beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadstäckning) om regeringen inte föreskrivit något annat. Enligt ESV:s föreskrifter till 5 § avgiftsförordningen ska avgiftsnivån beräknas så att den långsiktiga självkostnaden täcks. Det innebär att avgifterna beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader. Av dessa skäl fördelar FI ut indirekta kostnader mellan verksamheterna och där ingår bland annat kostnader för lokaler, kompetensutveckling liksom sjukfrånvaro.

NNR önskar även en beskrivning av hur stor del av de genomsnittligt beräknade timmarna för en avgiftsklass som läggs på till exempel inläsning av ansökningshandlingar.

FI:s kommentar:

Den genomsnittliga handläggningstiden per avgiftsklass som anges i tabell 1 avser formell och materiell granskning, kommunikation med sökande, begäran om eventuella kompletteringar och hantering av inkomna svar samt beslutsfattande och registrering av beslut i FI:s företagsregister. Vi följer inte upp den nedlagda tiden per moment, men en uppskattning är att merparten av tiden i normalfallet avser den materiella granskningen.

NNR påpekar även vikten av förutsebarhet och transparens för företag när det gäller att kunna se hur många timmar som kommer att krävas för ett tillsynsärende.

Ett avgiftssystem där det inte i förväg går att utläsa ungefär hur stora avgifterna kommer att bli riskerar att bli ett hinder för etablering för framförallt små- och medelstora företag.

FI:s kommentar:

FI har förståelse för att förutsebarhet vad gäller de årliga tillsynsavgifter är viktigt och redovisar därför en prognos i april varje år där man kan se hur stor den totala avgiften per avgiftsgrupp väntas bli. I många fall går dock avgifterna att utläsa i förordningen. Avgiften för tillstånd och anmälningar går i de allra flesta fall att utläsa av förordningen om tillståndsavgifter.

När en tillståndsavgift ska beslutas inom ett intervall fattas beslutet när ansökan kommit in och bedömts som komplett. Det vill säga så pass fullständig att FI ska kunna bedöma dess omfattning och komplexitet. När avgiftsbeslutet är fattat är det möjligt att överklaga detta beslut. Ett företag kan också välja att återkalla ansökan. De ärendeslag där avgiften ska beslutas av FI inom ett intervall är få till antalet och ofta av "frivillig" karaktär, dvs. inte tvingande för att fortsätta sin verksamhet. Syftet med intervallet är att ta hänsyn till proportionalitet i bedömning och beslut så att företagen inte ska behöva betala mer än nödvändigt, det vill säga motsvarande full kostnadstäckning. FI vill i sammanhanget särskilt poängtera att de ansökningar FI hanterar väsentligen varierar i fråga om omfattning och komplexitet. Detta trots att de utgår från samma lagrum. För ärendeslag där avgiften beslutas till mer än 500 000 kronor följs nedlagd tid och kostnad per ärende. I de fall FI:s kostnad blir lägre än den beslutade avgiften är det möjligt att begära viss återbetalning under förutsättning att FI:s slutliga kostnad för handläggningen visar sig motsvara avgiften för en lägre avgiftsklass. FI har inte möjlighet att i efterhand besluta om en högre avgift. Den högsta avgiften i intervallet är dessutom ett maxtak.

NNR frågar sig även om det ska tolkas som att arbetet med ärendeslag där avgiften är fastställd inom ett intervall bedrivs på löpande räkning men att det finns ett maxtak. Dessutom frågar sig NNR hur företagen ska veta att de får rätt avgift inom intervallet för just sitt ärende.

FI:s kommentar:

Avgiftskonstruktionen med ett avgiftsintervall syftar som nämnts till att avgiften anpassas till ett enskilda ärendes omfattning. En schablonavgift som är lika för alla sökanden har bedömts bli mycket orättvis för till exempel mindre företag och vid enklare ärenden. När FI beslutar om avgiften inom ett fastställt intervall ska uppskattad tidsåtgång anges. Uppskattningen baseras på ansökans omfattning både vad gäller storlek och komplexitet (för DLP-pilotförordningen så beror det till exempel på vilka och hur många undantag som efterfrågas). Innan FI beslutar om avgiften stäms den av internt med berörda avdelningar. När avgiften beslutas till mer än 500 000 kronor följs som tidigare nämnts nedlagd tid per ärende upp

och en viss återbetalning är möjlig om den slutliga kostnaden är lägre än avgiften för en lägre avgiftsklass än den beslutade.

Effektivitet

NNR menar generellt att avgifter per definition inte ska vara en finansieringskälla för utgifter som faller under statens generella ansvar, som vissa former av myndighetsutövning. Inte heller kostnader som är kopplade till hur myndigheten drivs, och som kan bero på bland annat personalpolitik och organisation, är frågor som påverkar effektiviteten i arbetet och bör enligt NNR finansieras på annat sätt och inte via avgifterna. NNR anser därför att det i kostnadsredovisningen bör framgå vilken typ av kostnader som innefattas och hur de fördelar sig. Det är därför viktigt att remissinstanserna kan bilda sig en uppfattning om vilka arbetsmoment som ingår i handläggningen och hur de förhåller sig tidsmässigt till varandra.

FI:s kommentar:

Som tidigare nämnts följer FI inte upp den nedlagda tiden per moment vid prövning av ett ärende. Prövningen följer en fastställd process och erfarenhetsmässigt är det i normalfallet den materiella granskningen som tar merparten av tiden. Det kan även nämnas att ansökans innehåll och kvalitet påverkar handläggningens omfattning. Det är inte helt ovanligt att FI behöver begära kompletteringar, vilket innebär att handläggningen drar ut på tiden.

För att säkerställa att effektivitet verkligen uppnås anser NNR att regeringen tittar närmare på hur man kan skapa incitament för att åstadkomma detta liksom föra en diskussion kring produktiviteten i FI:s verksamhet.

FI:s kommentar:

FI inrättade 2019 en särskild tillståndsavdelning med syfte att få en effektivare, mer enhetlig och mer rättssäker tillståndshantering. Under de senaste åren har ett stort antal ärenden flyttats över till avdelningen, exempelvis ledningsprövningar och ägarledningsprövningar. Den genomsnittliga handläggningstiden för den typen av ärenden har därefter minskat och ärenden som beslutas inom rikttiden har ökat. Det nya systemstödet som utvecklas kommer initialt att hantera ledningsprövningar och ägarledningsprövningar, vilket innebär att flera administrativa moment som idag utförs manuellt kommer att ske med automatik. Handläggarna kommer få en mer lättillgänglig bild över var i tillståndsprocessen respektive ärende befinner sig i. Den administrativa hanteringstiden kommer kortas och handläggarna får ökade förutsättningar att strukturera och planera sitt arbete på ett effektivt sätt. Sökande kommer även att kunna följa hur deras ärende ligger till.

NNR frågar sig på hur lång sikt FI:s digitala systemstöd för i första hand tillstånd- och anmälningssärenden kan förväntas ge resultat i form av lägre avgifter för företagen. En redovisning av investeringskalkylen skulle behövas. NNR påpekar även att myndigheters verksamhet ska bedrivas på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, med största möjliga nytta till lägsta möjliga kostnad. Om en investering i ett systemstöd medför en liten nytta kanske det inte ska genomföras, med tanke på kostnaden.

FI:s kommentar:

Det nya systemstödet innebär visserligen en stor investering, men som påpekats i tidigare avgiftsrapporter är planen att FI:s nya systemstöd ska effektivisera hela ansökningsprocessen det vill säga från det att ansökan lämnas in fram till beslut. Ledtiderna beräknas därmed minska.

UTVÄRDERING

NNR frågar sig vem som bedömer hur lång tid ett ärende i genomsnitt tar att handlägga och hur bedömningen görs mer i detalj, det vill säga vilka underlag som samlas in inför bedömningen. NNR frågar sig även vilken uppföljning som genomförs av bedömningens överensstämmelse med det verkliga utfallet det vill säga hur lång handläggningstiden i genomsnitt varit under året. NNR föreslår dessutom möjliga redovisningar.

FI:s kommentar:

Våra förslag till nya avgifter baseras på en analys av förslagen till nya regelverk och de uppgifter FI förväntas utföra. Vi baserar tidsuppskattningarna på en analys av arbetsuppgifterna och erfarenhet om nedlagd tid vid arbete med motsvarande uppgifter enligt andra regelverk. Ett ärendeslags genomsnittliga handläggningstid, och därmed även avgiftsnivån, kan över- eller underskattas. Vi följer löpande upp utfallet för tillståndsverksamheten per ärendegrupp och ärendeslag. Om vi ser stora över- eller underskott för ett ärendeslag under en längre tid ser vi över handläggningsprocessen. Om det baserat på kraven i regelverken inte går att justera processen så lämnar vi ett förslag på justerad avgift till regeringen.

Liksom i tidigare remissvar påtalar NNR vikten av att det regelbundet förs och redovisas en oberoende granskning/uppföljning av systemet för att fastställda avgifter, för att bland annat se om det uppskattade antalet timmar som ligger till grund för avgiftsklasserna och uttaget av avgifter är rimliga. Det bör även ingå att granska om den modell som används för finansiering av tillstånd och tillsyn är den mest kostnadseffektiva utifrån ett företagsperspektiv.

FI:s kommentar:

FI samråder med ESV om alla avgifter. ESV:s roll är främst att bedöma om de avgifter som en myndighet tar ut sätts utifrån det ekonomiska mål som beslutats för verksamheten, om samtliga kostnader som avgifterna ska täcka är identifierade

och beräknade och om regler och riktlinjer på området beaktats samt att vald fördelningsmodell för kostnader är rättvis. Det kan även nämnas att Riksrevisionen är den myndighet som årligen granskar FI:s avgiftsuttag.

Förutsättningar och principer för avgifterna

Nasdaq anser att FI ska kunna täcka tillsynskostnaderna genom att justera avgifterna från tillsynsbolagen, men att det är viktigt att det sker med rimliga justeringar mellan verksamhetsåren och med en transparens som gör det möjligt för tillsynsbolagen att få mer inblick och förståelse för vilka kostnader som kommer åläggas företaget vid nästkommande avgiftsuttag.

Även om Nasdaq anser att timpriset på 1 300 kronor som ska täcka de direkta kostnaderna vid prövning av ansökningar och anmälningar skulle kunna vara lägre ser de positivt på att FI valt att bibehålla den nivå som sattes den 1 juli 2021 och uppskattar att det finns en strävan om att bibehålla en balans mellan intäkter och kostnader över tid.

FI:s kommentar:

Som nämnts tidigare har FI förståelse för att förutsebarhet vad gäller de årliga tillsynsavgifter är viktigt och redovisar därför en prognos i april varje år där man kan se hur stor den totala avgiften per avgiftsgrupp väntas bli. I övrigt följer FI vid beräkningen av avgifterna det regelverk som framgår av förordningen om tillsynsavgifter.

FI vill påpeka att timpriset på 1 300 kronor vid prövning av tillstånd och anmälningar även täcker indirekta kostnader som lokaler och overhead.

Bilaga 1

Förslag till justeringar i förordning (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen

[...]

3 § Avgift tas ut i de fall som framgår av bilagan till denna förordning för prövning av ansökan och anmälan enligt

- lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.,
- ~~den upphävda lagen (1972:262) om understödsföreningar,~~
- trafikskadelagen (1975:1410),

[...]

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014, och

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, och

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/858 av den 30 maj 2022 om en pilotordning för marknadsinfrastrukturer som baseras på teknik för distribuerade liggare och om ändring av förordningarna (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 909/2014 samt direktiv 2014/65/EU.

[...]

5 a § Avgift tas ut för prövning av anmälan om ny styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i

- bank,
- betalningsinstitut,
- börs,
- clearingorganisation,
- finansiellt institut,
- fondbolag,
- företag som driver verksamhet enligt den upphävda lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- företag som driver verksamhet enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,
- företag som driver verksamhet enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,
- företag som har tillstånd att tillhandahålla datarapporterings tjänster enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

- försäkringsföretag,
- försäkringsförmedlare som bedriver försäkringsdistribution enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution,
- förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- institut för elektroniska pengar,
- juridisk person som är registrerad betaltjänstleverantör enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,
- kreditmarknadsföretag,
- leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster,
- pensionsstiftelse enligt lagen (1967:531) om trygghet av pensionsutfästelse m.m.,
- registrerad utgivare enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
- tjänstepensionsföretag, *eller*
- ~~- understödsförening, eller~~
- värdepappersbolag.

I fråga om försäkringsförmedlare tas avgift ut även för prövning av anmälan av person i motsvarande ställning som dem som avses i första stycket.

[...]

Den upphävda lagen (1972:262) om understödsföreningar

Undantag enligt 2 § andra stycket (begränsad tillsyn)	F
Medgivande till lägre minsta antal medlemmar (5 §)	E
Medgivande att meddela kapitalförsäkring till högre belopp (6 §)	D
Medgivande att driva främmande verksamhet eller att ändra försäkringsverksamheten (7 §)	D
Undantag från upplåningsbegränsning (7 §)	G
Underrättelse om sekundäretablering (14 a §)	G
Underrättelse om uppdrag att från en sekundäretablering meddela tjänstepensionsförsäkring (14 b §)	G
Underrättelse om gränsöverskridande verksamhet (14 c §)	G
Underrättelse om ändrade förhållanden vid sekundäretablering (14 d §)	D
Underrättelse om ändrade förhållanden vid gränsöverskridande verksamhet (14 d §)	D
Undantag från rätten för medlem till fribrev eller återköp (19 §)	G
Medgivande att undanta medel från försäkringsfond (23 § tredje stycket)	F
Medgivande att ersätta taxeringsvärde med pantvärde eller uppskattat värde (24 § tredje stycket)	D

Undantag från begränsningsreglerna i 24 b §	G
Medgivande att räkna in vissa poster i kapitalbasen (25 §)	G
Medgivande att tillämpa 7 kap. 9 a–10 g §§ försäkringsrörelselagen (1982:713) och föreskrifter som meddelats med stöd av de bestämmelserna samt punkt 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (1995:779) om ändring i försäkringsrörelselagen (24 a §)	G
Förhandsgranskning av interna modeller (25 a §)	N AD
Undantag från förbudet mot att lämna kredit (26 §)	E
Undantag från gruppbaserad redovisning (26 g §)	G
Medgivande om längre mandattid för styrelseledamot (27 § första stycket 2)	D
Medgivande om längre mandattid för revisor (31 § 2)	D
Medgivande att hålla ordinarie föreningsstämma endast vartannat eller vart tredje år (33 §)	D
Medgivande att annan än medlem får vara fullmäktig (35 § andra stycket)	D
Medgivande att fullmäktig får utses för en tid av fyra år (35 § andra stycket)	D
Godkännande och registrering av stadgeändring (37 §)	F
Godkännande och registrering av beslut om likvidation (40 § andra stycket)	D
Medgivande att fortsätta verksamhet med lägre minsta antal medlemmar (41 § andra stycket)	H
Medgivande att fortsätta verksamhet under likvidation (54 §)	G
Godkännande och registrering av beslut om överlåtelse av en förenings rörelse (56, 63 och 64 §§)	L
Tillstånd till flyttning av ett europakooperativs säte till en annan stat (96 §)	J
[...]	

Lagen (2003:1223) om säkerställda obligationer

Tillstånd att ge ut säkerställda obligationer (2 kap. 1 §)	Q
Medgivande att använda vissa tillgångar som fyllnadssäkerheter (3 kap. 2 § första stycket)	G
Medgivande att andelen fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan under en begränsad tid får utgöra högst 30 procent (3 kap. 2 § tredje stycket)	G

[...]

Försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Undantag från försäkringsrörelselagen beroende på storlek (1 kap. 19 eller 19 b §§) G

~~Undantag från försäkringsrörelselagen för större understödsförening som inte är tjänstepensionskassa i samband med tillstånd att driva försäkringsrörelse (1 kap. 19 d § första stycket och 2 kap. 4 §)~~ L

~~Undantag från försäkringsrörelselagen för mindre understödsförening som inte är tjänstepensionskassa i samband med tillstånd att driva försäkringsrörelse (1 kap. 19 d § andra stycket och 2 kap. 4 §)~~ I

Undantag från försäkringsrörelselagen gällande verksamhet i utlandet (1 kap. 21 §) G

Förhandsbesked om krav på tillstånd (2 kap. 3 §) G

~~Tillstånd för tjänstepensionsföretag (omvandling) eller för understödsförening att driva försäkringsrörelse (2 kap. 4 eller 4 a §)~~ T

Förlängning av tillstånd (2 kap. 6 §) H

[...]

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister

[...]

Underrättelse om undantag från rapporteringsskyldighet till transaktionsregistret (artikel 9.1 fjärde stycket) F

Ansökan om validering av modell och validering av betydande ändring av modell för beräkning av initialmarginalsäkerheter (artikel 11.5) J-T

Ansökan om undantag från riskbegränsningstekniker (artikel 11.6, 11.8 och 11.10) J

[...]

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012

[...]

Tillstånd att ändra beräkningen av det treåriga genomsnittet vid beräkningen av den relevanta indikatorn vid användning av schablonmetoden (artikel 317) G-P

Tillstånd i samband med beräkning av sammanställda kapitalbaskrav för marknadsrisk (artikel 325) G-P

Tillstånd att använda eget delta för optioner och warranter (artikel 329) J-T

[...]

Lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

[...]

Undantag från krav på styrformer, processer och rutiner för dotterföretag som är etablerade i ett land utanför EES (3 kap. 4 §) G

Tillstånd för undantag från tillämpning av 8 kap. 3 §, 4 § första och tredje styckena, 4 c och 5–8 §§ lagen om värdepappersmarknaden på en värdepappersföretagskoncern (3 a kap. 1 § andra stycket) G

Undantag från vissa krav som gäller för ett blandat finansiellt holdingföretag (4 kap. 10 §) I

[...]

Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag

Förhandsbesked om krav på tillstånd (2 kap. 3 §) G

Tillstånd för försäkringsföretag (omvandling) eller understödsförening att driva tjänstepensionsverksamhet (2 kap. 4 eller 5 §) T

Förlängning av tillstånd (2 kap. 7 § andra stycket) H

[...]

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014

[...]

Tillstånd för värdepappersbolag att få räkna ytterligare instrument eller medel som kapitalbas (artikel 9.4) J

Tillstånd för ändring av beräkningsunderlag för fasta omkostnader (artikel 13) G

Tillstånd för värdepappersbolag att beräkna K-CMG för alla positioner som omfattas av clearing eller på portföljbasis, om hela portföljen omfattas av clearing eller marginalsäkerhet (artikel 23.1) K

[...]

Tillstånd för värdepappersbolag att använda en alternativ modell för beräkningar av det regulatoriska deltat för optioner och swaptioner (artikel 29.6) J-T

Anstånd med nedbringande av otillåtet överskridande av gränsvärde för ett exponeringsvärdes koncentrationsrisk (artikel 38)	G
Tillstånd för ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersbolag att undantas från tillämpning av likviditetskrav (artikel 43.1 andra stycket)	I
Tillstånd för värdepappersbolag att minska sitt innehav av likvida tillgångar (artikel 44.1)	I
[...]	
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/858 av den 30 maj 2022 om en pilotordning för marknadsinfrastrukturer som baseras på teknik för distribuerade liggare och om ändring av förordningarna (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 909/2014 samt direktiv 2014/65/EU	
Tillstånd som operatör av DLT-marknadsinfrastruktur (artikel 8, 9 eller 10)	Q–Y
Tillstånd för undantag från tillämpning av vissa bestämmelser vad gäller DLT-marknadsinfrastrukturer (artikel 4 eller 5)	O–Y
Nytt tillstånd, eller nya eller förändrade undantag när en DLT-operatör avser att införa vissa väsentliga förändringar i verksamheten (art. 8.13, 9.13 eller 10.13)	O–Y

Bilaga 2

Förslag till justeringar i förordning (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet

[...]

3 § Avgift tas ut med stöd av bestämmelser i

- 38 § andra stycket lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.,

~~- 73 § den upphävda lagen (1972:262) om understödsföreningar,~~

- 39 § lagen (1980:1097) om Svenska Skeppshypotekskassan,

[...]

Avgiftsgrupp 2

7 § Avgift beräknad enligt 5 § ska betalas av svenska företag, om de har tillstånd att driva

~~1. verksamhet enligt den upphävda lagen (1972:262) om understödsföreningar,~~

~~2~~ 1. verksamhet enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller

~~3~~ 2. verksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag.

Den lägsta avgiften är 10 000 kr för

~~1. understödsföreningar som inte är tjänstepensionsinstitut,~~

~~2~~ 1. lokala försäkringsbolag som tillhör kategorin mindre, lokala bolag, och

~~3~~ 2. försäkringsföreningar som har undantag enligt 1 kap. 19 d § första stycket försäkringsrörelselagen.

Den lägsta avgiften är 5 000 kr för försäkringsföreningar som *bedömts anses* vara mindre föreningar enligt 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen.

~~Understödsföreningar som har undantag (begränsad tillsyn) enligt 2 § andra stycket den upphävda lagen om understödsföreningar, ska inte betala någon avgift.~~

Bilaga 3

- Aktiemarknadsbolagens förening
- Aktiespararna
- Bankgirocentralen BGC AB
- Ekonomistyrningsverket
- Euroclear Sweden AB
- FAR
- Finansbolagens Förening
- Fondbolagens förening
- Föreningen Svensk Värdepappersmarknad
- Företagarna
- HSB Riksförbund
- Industrins finansförening
- NASDAQ Clearing AB
- NASDAQ Stockholm AB
- Nordic Growth Market NGM AB
- Näringslivets Regelnämnd
- Pensionsmyndigheten
- Sjunde AP-fonden
- Sparbankernas Riksförbund
- Spotlight Stock Market AB
- Svenska Bankföreningen
- Svenska försäkringsförmedlares förening
- Svenska Handelskammarförbundet
- Svenska Pensionsstiftelsers förening (SPFA)
- Svensk Försäkring
- Svensk Handel
- Svenskt Näringsliv
- Sveriges Advokatsamfund
- Tjänstepensionsförbundet
- Swedish FinTech Association
- Utländska försäkringsbolags förening